

SEE-GL
SKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS

Co-funded by
the European Union

ZELENI TRANSPORT

*izboljšuje moje
zaposlitvene možnosti*

KAZALO VSEBINE

<u>PREDGOVOR</u>	3
<u>IMPRESUM</u>	5
<u>O PROJEKTU SEE-GL</u>	8
<u>KAKO UPORABLJATI TA PRIROČNIK</u>	10
<u>I. DEL — DELO SE SPREMINJA</u>	13
<u>1. Delo se hitro spreminja</u>	14
<u>2. Zeleni transport in ESG na preprost način</u>	15
<u>3. Kaj se spreminja na trgu dela</u>	17
<u>II. DEL — KOMPETENCE ESG PODROBNEJE</u>	18
<u>4.1 Okoljske kompetence</u>	19
<u>4.2 Družbene kompetence</u>	20
<u>4.3 Upravljaljske kompetence</u>	21
<u>4.4 Kompetence s področja poročanja ESG</u>	22
<u>III. DEL — ESG V VSAKDANJEM DELU</u>	23
<u>6. Zakaj je to pomembno za varnost vaše zaposlitve</u>	25
<u>7. Prvi praktični korak</u>	27
<u>SLOVAR IZRAZOV</u>	30
<u>VIRI IN ORODJA</u>	31
<u>LITERATURA</u>	32

PREDGOVOR

SEE-GLSKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS**ZELENI TRANSPORT
IZBOLJŠUJE MOJE
ZAPOSLITVENE MOŽNOSTI**

PREDGOVOR

Ta publikacija je bila pripravljena v okviru projekta SEE-GL kot rezultat »Zeleni transport izboljšuje moje zaposlitvene možnosti«. Njen namen je prikazati, kako lahko zeleni transport, kompetence ESG in trajnostne logistične prakse izboljšajo zaposlitvene možnosti, povečajo varnost zaposlitve ter podprejo karierni razvoj zaposlenih in udeležencev izobraževanj v logističnem in transportnem sektorju.

ESG – okoljski, družbeni in upravljavski vidiki poslovanja – se je iz sejinj sob preselil v skladišča, logistične centre in vozniške kabine. Podjetja morajo danes za ohranjanje strank, pogodb in dostopa do financiranja dokazovati podatke o emisijah, rezultate na področju varnosti ter skladnost poslovanja s predpisi. Ta sprememba vpliva na to, katere kompetence delodajalci cenijo in kaj zaposlenega naredi nepogrešljivega.

Ta priročnik širši evropski okvir (Evropski zeleni dogovor, Strategija za trajnostno in pametno mobilnost, CSRD) prevaja v konkretne kompetence, uporabne na delovnem mestu. Namenjen je temu, da ga preberete enkrat, nato pa ga uporabljate kot priročen vir informacij na delovni mizi, telefonu ali v mapi z gradivi za usposabljanje.

Vprašanje, ki si ga prej ali slej zastavi vsak zaposleni, je: Ali bom to delo opravljal tudi čez pet let in kaj bi se moral naučiti že danes? Poglavja, ki sledijo, ponujajo odgovor na to vprašanje.

IMPRESUM

SEE-GLSKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS**ZELENI TRANSPORT
IZBOLJŠUJE MOJE
ZAPOSLITVENE MOŽNOSTI**

IMPRESUM

Podatki o publikaciji in navedba avtorjev ter sodelujočih pri rezultatu D5.5 projekta SEE-GL.

Naslov publikacije	Zeleni transport izboljšuje moje zaposlitvene možnosti
Podnaslov	Praktični priročnik za kompetence ESG, varnost zaposlitve in karierni razvoj v logističnem in transportnem sektorju
Projekt	SEE-GL – Skills and Employment Enhancement in Green Logistics (<i>Krepitev kompetenc in zaposlitvenih priložnosti v zeleni logistiki</i>)
Program	Erasmus+ – Krepitev zmogljivosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (ERASMUS-EDU-2024-CB-VET)
Trajanje projekta	1. januar 2025 – 31. december 2026 (24 mesecev)
Rezultat projekta	D5.5 – Publikacija: Zeleni transport izboljšuje moje zaposlitvene možnosti
Delovni sklop	WP5 – Razširjanje rezultatov in vzpostavitev regionalnih izobraževalnih središč za ESG v logistiki in transportu
Vodilni partner za rezultat D5.5	Z&S Global (ZSG), Črna gora
Uredniška koordinacija	Pannonia Consulting d.o.o., Hrvaška (sovodja delovnega sklopa WP5)
Koordinator projekta	Pučko otvoreno učilište Auto moto centar Nova Gradiška (POU AMC NG), Hrvaška
Leto izdaje	2026
Jezik te izdaje	Slovenščina
Spletna stran projekta	https://esg-logistic.eu

SEE-GLSKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS**ZELENI TRANSPORT
IZBOLJŠUJE MOJE
ZAPOSLOTIVENE MOŽNOSTI**

KONZORCIJ

Organizacija	Država	Vloga
Pučko otvoreno učilište Auto moto centar Nova Gradiška (POU AMC NG)	Hrvaška	Koordinator
NOA visoka šola (za transport in logistiko)	Slovenija	Partner
Visoka škola "CEPS – Centar za poslovne studije" Kiseljak	Bosna in Hercegovina	Partner
Kolegji i Shkencave Teknike të Aplikuarë "Tempulli" (Tempulli College)	Kosovo	Partner
Pannonia Consulting d.o.o.	Hrvaška	Partner
Z&S Global (ZSG)	Črna gora	Partner

Financiranje in izjava o omejitvi odgovornosti

Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.

Odpri dostop in ponovna uporaba

Ta publikacija je izdana pod odprto licenco. Dovoljeno jo je prenesti, deliti in prilagajati za izobraževalne, usposabljalne in razvojne namene ter za oblikovanje politik, pod pogojem, da je naveden vir in ustrezno priznано financiranje Evropske unije. Publikacija je dostopna na spletni strani projekta SEE-GL na naslovu **esg-logic.eu** ter na platformi **Erasmus+ Project Results Platform**.

O PROJEKTU SEE-GL

O projektu SEE-GL

SEE-GL – Skills and Employment Enhancement in Green Logistics (*Krepitev kompetenc in zaposlitvenih priložnosti v zeleni logistiki*) – je 24-mesečni projekt Erasmus+ na področju krepitve zmogljivosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VET), ki poteka od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2026. Konzorcij združuje šest organizacij iz petih držav: Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Kosova ter Črne gore.

Projekt naslavlja izziv, ki ga regija ne more več dolgo odlagati: logistični in transportni sektor se hitro usmerjata v zmanjševanje emisij in digitalizacijo, medtem ko sistemi poklicnega izobraževanja in usposabljanja na Zahodnem Balkanu še ne zagotavljajo dovolj kadrov s kompetencami, ki bi lahko sledili tem spremembam.

Odgovor projekta SEE-GL je enoten program poklicnega izobraževanja in usposabljanja za nov poklic – ESG specialist v transportni logistiki – skupaj s platformo za e-učenje, mrežo regionalnih izobraževalnih središč ESG ter naborom javno dostopnih projektnih rezultatov, ki načela ESG, zahteve CSRD in politike Evropske unije na področju mobilnosti prevajajo v konkretne kompetence za delovno okolje.

Program je namensko zasnovan pod ravno EQF 7.1, kar osebam s srednješolskimi kvalifikacijami omogoča vstop v sektor ali pridobitev novih kvalifikacij brez predhodno zaključene visokošolske izobrazbe.

Specifični cilji

- **SO1** – Izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja opremiti s sodobnimi učnimi gradivi in metodologijami, usklajenimi z Evropskim ogrodjem kvalifikacij (EQF), s posebnim poudarkom na načelih ESG v transportni logistiki.
- **SO2** – Usposobiti izvajalce poklicnega izobraževanja in usposabljanja na območju Zahodnega Balkana prek delavnic in aktivnosti mobilnosti, pri čemer je najmanj ena mobilnost namenjena praksam ESG.
- **SO3** – Razviti in pilotno preizkusiti program poklicnega izobraževanja in usposabljanja za nov poklic ESG specialist v transportni logistiki, usklajen s sodobnimi zahtevami trga dela.
- **SO4** – Vzpostaviti digitalno učno platformo in podporna gradiva, ki dopolnjujejo delovanje petih regionalnih izobraževalnih središč ESG ter omogočajo dostop do izobraževanja udeležencem ne glede na njihovo lokacijo.

Vloga te publikacije

Ta publikacija predstavlja projektni rezultat D5.5 – Publikacija: Zeleni transport izboljšuje moje zaposlitvene možnosti. Za njeno pripravo je odgovoren partner Z&S Global (Črna gora) v okviru delovnega sklopa WP5. Publikacija je javno dostopna prek spletne strani projekta, komunikacijskih kanalov partnerjev in platforme Erasmus+ Project Results Platform.

Publikacija neposredno prispeva k uresničevanju cilja SO1, saj izvajalcem poklicnega izobraževanja in usposabljanja ponuja gradiva o ESG, ki jih lahko vključijo v svoje programe. Hkrati podpira cilj SO3, saj udeležencem izobraževanj in zaposlenim zagotavlja jasen in dostopen uvod v kompetence, ki se pričakujejo od ESG specialista v transportni logistiki.

KAKO UPORABLJATI TA PRIROČNIK

KAKO UPORABLJATI TA PRIROČNIK

Ta priročnik je namenjen odraslim zaposlenim, udeležencem poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izvajalcem izobraževanj ter delodajalcem v logističnem in transportnem sektorju. Ni predpis, učbenik ali poročilo podjetja o ESG. Gre za delovni dokument, namenjen temu, da ga preberete enkrat, nato pa ga hranite na delovni mizi, telefonu ali v mapi z gradivi za usposabljanje.

V praksi se najpogosteje uporablja na štiri načine:

- **Samostojno učenje** – voznik, dispečer ali skladiščni delavec ga prebere samostojno, da bi razumel, kako ESG vpliva na njegovo delo.
- **Gradivo za usposabljanje** – izvajalec poklicnega izobraževanja in usposabljanja natisne ali deli ustrezna poglavja kot podporo usposabljanju s področja zelene logistike, ekovožnje, skladnosti poslovanja ali odgovornosti v dobavni verigi.
- **Orodje za razpravo na delovnem mestu** – vodja ekipe uporabi praktične primere za pogovor o tem, kaj podjetje že izvaja in kaj bi bilo mogoče izboljšati.
- **Gradivo za uvajanje novih zaposlenih** – kadrovska služba priročnik vključi v gradivo za uvajanje, da novi zaposleni že od prvega dne razumejo kontekst ESG.

Priročnik ne nadomešča internih postopkov podjetja, pravnega svetovanja ali formalnega usposabljanja s področja ESG. Njegov namen je razvijati osnovno razumevanje ESG in ga povezati z zaposljivostjo – oziroma z vprašanjem, ki si ga prej ali slej zastavi vsak zaposleni: *Ali bom to delo opravljal tudi čez pet let in kaj bi se moral naučiti že danes?*

UČNI IZIDI

Po preučitvi tega priročnika bo bralec sposoben:

- pojasniti pomen ESG v logističnem in transportnem sektorju na preprost in razumljiv način;
- prepoznati okoljske, družbene in upravljalvske vidike ESG v okviru svojega delovnega mesta;
- razumeti, kako evropska pravila na področju trajnostnosti – vključno z Evropskim zelenim dogovorom, Strategijo EU za mobilnost in direktivo CSRD – vplivajo na logistična podjetja in dobavne verige;
- opisati osnovne podatke ESG, ki se uporabljajo v sektorju, kot so poraba goriva, prevoženi kilometri, incidenti, ure usposabljanja in evidence skladnosti poslovanja;
- prepoznati vsaj en praktičen ukrep za izboljšanje rezultatov ESG pri svojem vsakodnevnem delu;
- pojasniti, kako kompetence ESG prispevajo k varnosti zaposlitve, zaposljivosti in kariernemu razvoju v logističnem in transportnem sektorju.

KOMU JE NAMENJEN TA PRIROČNIK

Ciljna skupina	Ključne potrebe	Kako pomaga ta priročnik
Vozniki	Ekovožnja, varnost, pravila glede počitkov, podatki o porabi goriva in emisijah	Povezuje vsakodnevno vozniško ravnanje z zaposljivostjo, varnostjo in skladnostjo poslovanja
Skladiščni delavci	Ravnanje z odpadki, raba energije, poročanje o varnosti, ravnanje z materialom	Prikazuje ukrepe ESG v skladiščih in logističnih terminalih
Dispečerji in načrtovalci	Načrtovanje poti, razporejanje, poraba goriva, komunikacija s strankami	Povezuje odločitve pri načrtovanju z uspešnostjo ESG in operativno zanesljivostjo
Administrativni delavci in carinski referenti	Dokumentacija, evidence, revizijske sledi, skladnost poslovanja	Predstavlja upravljalvske vidike kot pomembno kompetenco za varnost zaposlitve
Vodje in izvajalci usposabljanj	Ozaveščenost o ESG, nadgrajevanje kompetenc, uvajanje ESG praks	Zagotavlja terminologijo, primere in izhodišča za razpravo

POVEZANOST S PREDNOSTNIMI PODROČJI EVROPSKE UNIJE

Ta priročnik podpira prednostna področja Evropske unije na področju zelenega prehoda, kompetenc, zaposljivosti, posodobitve poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter trajnostnega tovarnega prometa.

Širši okvir evropskih politik – Evropski zeleni dogovor, Strategijo za trajnostno in pametno mobilnost, Direktivo o poročanju podjetij glede trajnostnosti (CSRD) in Evropsko leto spretnosti – povezuje s konkretnimi kompetencami, ki so uporabne na delovnem mestu.

Hkrati prispeva k ciljem projekta SEE-GL, saj dokumente in usmeritve na ravni Evropske unije prevaja v praktična znanja, ki jih lahko voznik, skladiščni delavec ali dispečer uporabi pri svojem vsakodnevnem delu.

**I. DEL — DELO SE
SPREMINJA**

1. Delo se hitro spreminja

Logistični in transportni sektor v Evropi je med panogami, ki so najbolj izpostavljene zelenemu in digitalnemu prehodu. Prispeva približno 5 % bruto domačega proizvoda Evropske unije in zaposluje več kot 10 milijonov ljudi po vsej celini. Hkrati ustvari približno četrtnino vseh emisij toplogrednih plinov v EU. Samo težka in srednje težka gospodarska vozila so odgovorna za približno 5 % vseh emisij EU, čeprav predstavljajo bistveno manjši delež vozil na cestah.

To pojasnjuje, zakaj se skoraj vsaka pomembnejša politika Evropske unije v zadnjih petih letih na tak ali drugačen način dotika tega sektorja. Evropski zeleni dogovor je postavil splošni cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050. Strategija EU za trajnostno in pametno mobilnost je ta cilj prevedla v konkretne mejnike za prometni sektor: do leta 2030 naj bi bilo na cestah vsaj 30 milijonov vozil brez emisij in 80.000 tovornjakov brez emisij, tovorni promet naj bi do leta 2030 postal brezpapiren, železniški tovorni promet naj bi se do leta 2050 podvojil, emisije, povezane s prometom, pa naj bi se do sredine stoletja zmanjšale za 90 %.

Noben od teh mejnikov ni zgolj abstrakten cilj za direktorja v Bruslju. Vsak od njih se odraža v vsakodnevnem delu ljudi v sektorju – voznika, ki se mora naučiti upravljati električno vozilo; dispečerja, ki mora načrtovati prevoze ob upoštevanju novih območij z nizkimi emisijami; skladiščnega delavca, ki mora ločevati vrste odpadkov, ki pred desetletjem še niso obstajale; ali carinskega referenta, ki mora upravljati digitalno dokumentacijo, ki je bila nekoč v papirni obliki. Od sektorja se ne pričakuje, da se bo spremenil čez noč, pričakuje pa se, da se bo nenehno prilagajal.

Hkrati se delovna sila, ki poganja logistiko na Zahodnem Balkanu in drugod po Evropi, stara. Mlajši delavci v sektor vstopajo počasneje, kot ga starejši zapuščajo. Po ocenah različnih analiz le približno 8 % mladih med 11. in 20. letom logistiko vidi kot privlačno poklicno pot, podatki o zaposlovanju v EU pa kažejo na strukturno pomanjkanje voznikov, ki se povečuje že več kot desetletje. Vrzal v znanjih in kompetencah zato ni povezana le z novimi zelenimi kompetencami, temveč tudi z vprašanjem, ali bo sektor sploh uspel obdržati dovolj zaposlenih.

Ta priročnik se osredotoča na to, kako lahko posameznik hkrati prispeva k reševanju obeh izzivov. Razumevanje ESG – okoljskih, družbenih in upravljalških vidikov dela – je ena redkih kompetenc, ki hkrati povečujejo vrednost zaposlenega pri trenutnem delodajalcu, odpirajo možnosti pri novih delodajalcih in prispevajo k večji trajnostnosti sektorja. Naslednja poglavja pojasnjujejo, zakaj.

2. Zeleni transport in ESG na preprost način

Zeleni transport

Zeleni transport pomeni prevoz blaga in ljudi z manjšim vplivom na okolje. V logistiki to praviloma pomeni zmanjševanje porabe goriva, boljše načrtovanje poti, uporabo čistejših vozil tam, kjer je to smiselno, izboljšanje energetske učinkovitosti skladišč, zmanjševanje količine odpadkov ter merjenje emisij.

Izraz »zeleni« se včasih uporablja precej ohlapno. V tem priročniku ga uporabljamo v operativnem pomenu – kot opis tega, kar podjetje dejansko počne, in ne tega, kar piše v promocijskih gradivih.

ESG

ESG pomeni okoljske, družbene in upravljaljske vidike poslovanja (Environmental, Social and Governance). Gre za okvir, ki ga vlagatelji, regulatorji in velike stranke uporabljajo za ocenjevanje, ali podjetje posluje odgovorno.

Za logistično podjetje tri črke približno pomenijo:

- **Okoljski vidik (E)** – kako podjetje zmanjšuje svoj vpliv na okolje. V logistiki to vključuje emisije CO₂, porabo goriva, odpadke, porabo energije, embalažo in onesnaževanje.
- **Družbeni vidik (S)** – kako podjetje ravna s svojimi zaposlenimi in skupnostmi, na katere vpliva. Sem sodijo varnost voznikov, delovni čas in obdobja počitka, poštena obravnava zaposlenih, usposabljanje, varnost v skladiščih, hrup in prometna varnost.
- **Upravljaljski vidik (G)** – kako je podjetje vodeno in nadzorovano. To vključuje skladnost poslovanja, carinsko dokumentacijo, jasno določene odgovornosti, etično ravnanje, protikorupcijska pravila, revizije in zanesljive podatke ESG.

ESG je včasih predstavljen kot abstrakten koncept za vlagatelje. V praksi pa je v logističnem podjetju ESG preprosto seštevek odločitev, ki se vsak dan sprejemajo na cesti, v skladišču in v pisarni.

Voznik, ki upošteva načela ekovožnje, prispeva k okoljskemu vidiku (E). Dispečer, ki pripravlja razumne urnike, da lahko vozniki koristijo predpisane počitke, prispeva k družbenemu vidiku (S). Carinski referent, ki natančno vodi dokumentacijo o pošiljkah, prispeva k upravljaljskemu vidiku (G).

ESG v regulativnem okviru Evropske unije

Do nedavnega je bil ESG predvsem prostovoljno orodje upravljanja podjetij. To se je spremenilo. Direktiva o poročanju podjetij glede trajnosti (CSRD) od velikih podjetij v Evropski uniji zahteva poročanje o okoljskih, družbenih in upravljavskih vidikih poslovanja v skladu z Evropskimi standardi poročanja o trajnosti (ESRS).

Okvir je bil dodatno prilagojen s paketom poenostavitev Omnibus, sprejetim na ravni Evropske unije leta 2025, ki je zvišal pragove glede velikosti podjetij in podaljšal časovnice poročanja. Osnovna usmeritev ostaja nespremenjena – obvezno poročanje o trajnosti za velika podjetja. Hkrati so mala in srednje velika podjetja kot dobavitelji izrecno zaščitena pred obsežnimi zahtevami po podatkih, ki presegajo prostovoljne standarde za MSP.

Za logistično podjetje se praktični učinek v enem pomembnem pogledu ne spreminja: če mora velika stranka poročati v skladu s CSRD, bo še vedno potrebovala določene podatke o trajnosti od svojih prevoznikov in logističnih partnerjev. Logistično podjetje, ki ne more zagotoviti osnovnih podatkov o emisijah, evidenc o varnosti ali dokumentacije o skladnosti poslovanja, bo težje pridobilo ali ohranilo večje pogodbe, ne glede na spremembe poročevalskih pragov.

Podoben učinek ima tudi Uredba EU o taksonomiji. Dostop do financiranja, javnih razpisov in priložnosti, financiranih iz sredstev Evropske unije, vse pogostejše zahteva določeno obliko dokazovanja trajnostnega poslovanja.

Skratka: skladnost z načeli ESG se je iz sejnih sob preselila v logistične centre, skladišča in vozniške kabine. Zaposleni, ki razumejo ESG, niso le bolj zaposljivi – svojim podjetjem pomagajo ostati konkurenčna.

Trije konkretni primeri

- **Okoljski vidik.** Voznik, ki uporablja načela ekovožnje, lahko običajno zmanjša porabo goriva za 10 % do 20 %, pri čemer se emisije CO₂ zmanjšajo v podobnem obsegu. Pri tovornjaku za dolge razdalje, ki letno prevozi 120.000 kilometrov, že 10-odstotni prihranek pomeni približno 9 ton manj emisij CO₂ in več tisoč evrov prihranka pri gorivu.
- **Družbeni vidik.** Skladiščna ekipa, ki dosledno upošteva varnostne postopke in poroča o skorajšnjih nezgodah, potencialne incidente pretvarja v podatke, na podlagi katerih lahko podjetje ukrepa, s tem pa zmanjšuje število nesreč in družbene stroške, povezane z njimi.
- **Upravljavski vidik.** Operativni vodja, ki preverja vozniške ure, carinsko dokumentacijo in pogodbene obveznosti, zmanjšuje pravna tveganja ter varuje ugled podjetja, kar posredno prispeva tudi k večji varnosti delovnih mest.

3. Kaj se spreminja na trgu dela

Dve sili preoblikujeta delo v logistiki in transportu: digitalizacija in razogljičenje. Po naravi sta različni, vendar vodita v isto smer – k delovni sili, ki za opravljanje na videz enakega dela potrebuje nova znanja.

Digitalizacija

Programska oprema za optimizacijo poti, sistemi za upravljanje vozniških parkov, digitalni tahografi, telematika, orodja eCMR in nadzorne plošče za poročanje ESG: večina teh rešitev je v določeni obliki obstajala že pred dvajsetimi leti, danes pa so prisotne skoraj povsod in postajajo standard.

Raziskava Evropske fundacije za usposabljanje (ETF) med zaposlenimi na Zahodnem Balkanu je pokazala, da je 26 % zaposlenih poročalo o novih digitalnih tehnologijah na delovnem mestu, 13 % pa se jih je naučilo uporabljati novo programsko opremo. To je napredek, vendar se je le 41 % zaposlenih vključilo v usposabljanje za pridobivanje novih kompetenc, povezanih z delom, kar je precej pod povprečjem EU-27, ki znaša približno 62 %.

Razogljičenje

Razogljičenje pomeni zmanjševanje odvisnosti od fosilnih goriv in zmanjševanje emisij. V logistiki to pomeni uporabo čistejših vozil, kjer je to smiselno, načela ekovožnje za številna dizelska vozila, ki so še vedno na cestah, alternativna goriva, boljšo izkoriščenost tovornih zmogljivosti, manj praznih kilometrov in učinkovitejšo urbano logistiko.

Podatki združenja ACEA kažejo, da po evropskih cestah vozi več kot 6,4 milijona srednje težkih in težkih gospodarskih vozil, katerih povprečna starost znaša približno 14 let. To pomeni, da bo v prihodnjih letih način uporabe obstoječih vozil vsaj tako pomemben kot nakup novih.

Vrzel v kompetencah

Kombinacija teh dveh sil ustvarja jasno vrzel. Cedefop, evropska agencija za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ocenjuje, da bi lahko Evropski zeleni dogovor do leta 2030 ustvaril približno 2,5 milijona dodatnih delovnih mest, največ v sektorjih z velikim potencialom za zeleni prehod.

Hkrati analize trga dela kažejo, da ponudba zelenih kompetenc v Evropi raste le za približno 5,6 % letno, medtem ko je povpraševanje v istem obdobju zraslo za 11,6 %. Vrzel se povečuje in ne zmanjšuje.

Zahodni Balkan se sooča s podobnim izzivom. Brezposelnost v regiji se je z 24,4 % leta 2014 znižala na 11,7 % leta 2023 – najnižjo raven doslej –, vendar se izseljevanje delovno sposobnega prebivalstva še naprej povečuje. Stopnja izseljevanja v Bosni in Hercegovini presega 33 %, tudi druge države konzorcija pa beležijo manjši, vendar pomemben odliv prebivalstva. Prisotno ostaja tudi neskladje med kompetencami in potrebami trga dela. Približno 22 % zaposlenih v raziskavah ETF navaja, da so za svoje trenutno delovno mesto preveč usposobljeni, medtem ko delodajalci opozarjajo na težave pri iskanju zaposlenih z ustrezno kombinacijo operativnih in digitalnih kompetenc.

Logistika je eden od sektorjev, ki ga ta dva procesa najbolj zaznamujeta. V raziskavah potreb trga dela se uvršča med tri sektorje z največjim povpraševanjem po kadrih, hkrati pa izgublja zaposlene zaradi odhajanja v druge države in panoge. Zaposleni, ki ostajajo v sektorju, ter tisti, ki vanj vstopajo prek poklicnega izobraževanja in usposabljanja, so prav tisti, katerim je ta priročnik namenjen.

II. DEL — KOMPETENCE ESG PODROBNEJE

Kompetence ESG podrobneje

ESG je včasih predstavljen kot enoten sklop kompetenc, kar je lahko zavajajoče. V praksi zajema najmanj štiri različna področja kompetenc. Večina zaposlenih v logistiki in transportu že ima vsaj del teh kompetenc; namen tega poglavja je pokazati, katere so, in opozoriti, katere je smiselno dodatno razvijati.

4.1 Okoljske kompetence

Najbolj vidne kompetence ESG v logistiki

Okoljske kompetence so najbolj vidne kompetence ESG v logistiki. Nanašajo se na to, kako lahko zaposleni zmanjšajo okoljski vpliv poslovanja:

- Ekovožnja – predvidevanje prometnih razmer, enakomerno pospeševanje in zaviranje, uporaba motornega zaviranja in tempomata, kadar je to primerno, izogibanje prostemu teku motorja ter vzdrževanje ustreznega tlaka v pnevmatikah.
- Optimizacija poti – uporaba programske opreme za zmanjševanje praznih kilometrov, izbira ustreznega vozila glede na tovor in pot ter upoštevanje prometnih in vremenskih razmer.
- Podatki o porabi goriva in energije – spremljanje podatkov na nadzorni plošči, razumevanje porabe goriva na 100 km ter prepoznavanje ustreznih vrednosti za posamezno vozilo in traso.
- Nakladanje in razkladanje – učinkovita razporeditev tovara v tovarnjakih in priklopnikih, zmanjševanje števila voženj ter preprečevanje poškodb, ki vodijo do vračil.
- Odpadki in embalaža – ločevanje odpadkov v skladiščih, zmanjševanje uporabe embalaže za enkratno uporabo ter sodelovanje pri povratni logistiki za vračila in palete.
- Alternativna goriva in električna vozila – poznavanje osnov električnih dostavnih in tovornih vozil, načinov polnjenja, načrtovanja dosega ter uporabe vodika in biogoriv, kjer je to relevantno.

Zakaj je to pomembno? Evropski programi ekovožnje dosledno poročajo o prihrankih goriva v višini od 10 % do 20 % pri usposobljenih voznikih, pri čemer se stroški posameznega usposabljanja običajno povrnejo v manj kot enem letu. Na ravni evropskega voznega parka, ki obsega približno 6,4 milijona srednje težkih in težkih gospodarskih vozil, bi lahko že zmerna uporaba načel ekovožnje preprečila izpust milijonov ton CO₂. Za posameznega voznika pa te kompetence pomenijo tudi večjo zaposlitveno varnost, saj morajo delodajalci svojim strankam vse pogostejše dokazovati zmanjševanje emisij.

Kompetence ESG podrobneje

4.2 Družbene kompetence

Kako podjetje ravna z zaposlenimi in skupnostmi

Družbene kompetence zajemajo način, kako podjetje ravna z zaposlenimi in skupnostmi, v katerih deluje. V transportu in logistiki je ta steber tesneje povezan z vsakodnevnim poslovanjem, kot se pogosto zdi, saj so varnost, delovni čas, utrujenost in poštena obravnava tudi poslovna vprašanja – nesreče in fluktuacija zaposlenih so drage.

- Varnost – upoštevanje postopkov, uporaba zaščitne opreme ter poročanje o skorajšnjih nezgodah in nevarnostih.
- Delovni čas in počitek – poznavanje pravil glede tahografov, razumevanje razlike med časom vožnje, delovnim časom in počitkom ter odklonitev vožnje v primeru utrujenosti.
- Zdravje – prepoznavanje znakov stresa in izčrpanosti pri sebi in sodelavcih ter poznavanje možnosti za iskanje pomoči.
- Vključenost – sodelovanje s sodelavci iz različnih okolij ter podpora ženskam in drugim premalo zastopanim skupinam v sektorju, kjer še vedno predstavljajo manjšino.
- Vpliv na skupnost – zavedanje vpliva hrupa, prometne varnosti v stanovanjskih območjih ter primerne vedenja na mestih dostave.

Družbeni vidik je tudi področje, kjer se nahajajo največja tveganja za ugled sektorja. Sodobno suženjstvo, nepravilno zaposlovanje voznikov pri podizvajalcih in nevarni delovni pogoji so vse bolj pod drobnogledom strank, medijev in regulatorjev.

Zaposleni, ki razumejo družbeni vidik ESG, pomagajo svojemu podjetju ravnati odgovorno ter se izogniti tovrstnim tveganjem.

Kompetence ESG podrobneje

4.3 Upravljaljske kompetence

Najmanj opazne med tremi stebri

Upravljaljske kompetence so najmanj opazne med tremi stebri ESG in pogosto tudi najbolj podcenjene. Zajemajo skladnost poslovanja, dokumentacijo, etično ravnanje ter vsakodnevno doslednost pri delu v skladu s pravili – prav to pa logistično podjetje potrebuje za uspešno poslovanje med državami in s številnimi naročniki.

- Dokumentacija – pravilno izpolnjeni tovorni listi CMR, carinske deklaracije, dokumentacija za prevoz nevarnega blaga in potrdila o dostavi.
- Skladnost poslovanja – poznavanje pravil, ki veljajo za posamezne vrste tovara, ter prepoznavanje situacij, ko zahteva stranke ali sodelavca presega dovoljene okvire.
- Etično ravnanje – preprečevanje korupcije, pošteno ravnanje pri plačilih ter izogibanje bližnjicam na račun varnosti zaradi rokov.
- Kakovost podatkov – pravilno vnašanje podatkov že ob prvem vnosu ter razumevanje, zakaj bodo te podatke uporabljali drugi.
- Pripravljenost na revizijo – vodenje evidenc, ki jih lahko zunanji revizor ali pomembna stranka kadar koli preveri.

Upravljaljske kompetence so področje, kjer zaposleni svoj pomen pogosto podcenjujejo. En sam manjkajoč carinski dokument ali slabo evidentirana dostava lahko zadrži celotno pošiljko. Vzorec manjših napak na področju dokumentacije in skladnosti poslovanja pa je pogosto tisto, kar velike stranke odkrijejo pri presojah dobaviteljev – in kar lahko podjetje na koncu stane pomembnih pogodb.

Kompetence ESG podrobneje

4.4 Kompetence s področja poročanja ESG

Četrta skupina kompetenc se prepleta z vsemi tremi prejšnjimi

Četrta skupina kompetenc se prepleta z vsemi tremi prejšnjimi. Gre za sposobnost zajemanja, zbiranja in uporabe podatkov, ki dokazujejo, da podjetje dejansko izvaja to, kar zatrjuje. V kontekstu CSRD in dobavnih verig je to vse bolj viden del ESG.

- Poznavanje pomembnih podatkov – poraba goriva na kilometer, emisije CO₂ na pošiljko, število incidentov na 100.000 km, število ur usposabljanja na zaposlenega, stopnja skladnosti poslovanja.
- Natančno in dosledno zbiranje podatkov – tako iz telematskih sistemov kot iz ročno vodenih evidenc.
- Prepoznavanje nezanesljivih podatkov in poročanje o njih – tahograf, s katerim je bilo manipulirano, kartica za gorivo, ki jo uporablja napačen voznik, ali dobavnica, ki se ne ujema z računom.
- Komuniciranje rezultatov ESG – strankam, revizorjem in vodstvu podjetja.

Te kompetence s področja poročanja so vse pogostejše zahtevane tudi pri delovnih mestih, kjer jih v preteklosti ni bilo. To vključuje voznike, ki morajo beležiti podatke o porabi goriva, skladiščne delavce, ki evidentirajo tokove odpadkov, ter dispečerje, ki posameznim pošiljkam dodeljujejo podatke o emisijah. Zaposleni, ki te naloge obvladajo, postanejo bistveno težje nadomestljivi.

III. DEL — ESG V VSAKDANJEM DELU

To poglavje štiri skupine kompetenc povezuje s konkretnimi delovnimi mesti. Spodnji primeri niso izčrpen seznam, številne naloge pa se prekrivajo med različnimi delovnimi mesti. Namen poglavja je bralcem ponuditi izhodišče za razmislek: kje je ESG prisoten pri mojem delu danes?

5.1 Vozniki

- **E:** ekovožnja, nadzor hitrosti, izogibanje nepotrebnemu prostemu teku motorja, načrtovanje postankov za počitek z namenom zmanjšanja praznih kilometrov, poročanje o nepravilnostih pri porabi goriva.
- **S:** upoštevanje pravil glede tahografov, odklonitev vožnje v primeru utrujenosti, odgovorno ravnanje v stanovanjskih območjih pri dostavi, spoštljiv odnos do sodelavcev v logističnih centrih.
- **G:** pravilno izpolnjevanje tovornih listov CMR in carinske dokumentacije, potrjevanje točnih dobavnic, resnično poročanje o incidentih.

5.2 Skladiščni delavci

- **E:** ločevanje odpadkov, ugašanje luči in opreme, učinkovita uporaba viličarjev, pravilno natovarjanje vozil za boljši izkoristek prostora.
- **S:** uporaba osebne varovalne opreme, upoštevanje varnostnih postopkov, pomoč novim sodelavcem v skladišču, poročanje o nevarnostih.
- **G:** natančno vodenje zalog, sledljivost pošilk, pravilno ravnanje z vračili in poškodovanim blagom.

5.3 Dispečerji in načrtovalci

- **E:** optimizacija poti, izbira ustreznega vozila glede na tovor, združevanje pošilk, kjer je to mogoče, spremljanje ključnih kazalnikov porabe goriva.
- **S:** priprava urnikov, ki upoštevajo čas počitka voznikov, pravična razporeditev zahtevnejših izmen, jasna komunikacija z vozniki.
- **G:** zagotavljanje skladnosti voznških ur z zakonskimi omejitvami, vodenje evidenc o spremembah poti in zamudah, poštena komunikacija s strankami v primeru zamud pri dostavi.

5.4 Administrativni delavci in carinski referenti

- **E:** digitalizacija papirnih procesov, podpora uvajanju eCMR, pomoč pri poročanju okoljskih kazalnikov.
- **S:** poštena obravnava računov podizvajalcev, spoštljiv odnos do voznikov in obiskovalcev.
- **G:** carinska dokumentacija, pogodbeno določila, arhiviranje dokumentacije za potrebe revizij, izvajanje protikorupcijskih postopkov.

5.5 Vodje in izvajalci usposabljanj

- **E:** vlaganje v usposabljanja s področja ekovožnje, spremljanje emisij voznega parka, načrtovanje obnove voznega parka.
- **S:** načrtovanje dela brez pretiranega zanašanja na nadurno delo, skrb za raznolikost in vključenost, vzpostavljane notranjih poti za prijavo varnostnih tveganj in neprimerne ravnanja.
- **G:** poročanje o ESG strankam in revizorjem, priprava internih politik, zagotavljanje skladnosti z nacionalnimi predpisi in pravili Evropske unije.

**ZAKAJ JE TO
POMEMBNO ZA
VARNOST VAŠE
ZAPOSLOTITVE**

SEE-GLSKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS

Na to vprašanje obstaja daljši odgovor, ki vključuje regulativo, zahteve strank, pogoje financiranja in dinamiko dobavnih verig. Obstaja pa tudi krajši odgovor, ki je za večino bralcev uporabnejši. ESG spreminja to, kaj delodajalci cenijo, kaj stranke zahtevajo in kaj zaposlenega naredi nepogrešljivega. Transportni in logistični sektor se temu ne more izogniti.

Za zaposlene v operativnih poklicih ESG neposredno prispeva k varnosti zaposlitve. Voznik, ki natančno beleži podatke o porabi goriva, upošteva pravila glede počitka, poroča o varnostnih tveganjih in uporablja načela ekovožnje, pomaga svojemu podjetju zagotavljati skladnost poslovanja, zmanjševati stroške in uspešno opravljati presoje strank. Takšnega voznika je bistveno težje nadomestiti kot nekoga, ki zgolj prevažata tovor od točke A do točke B.

Za zaposlene v administrativnih in strokovnih poklicih ESG odpira možnosti za karierni razvoj. Dispečer, ki razume optimizacijo poti, kazalnike porabe goriva in skladnost z zahtevami glede delovnega časa voznikov, ima jasno pot do delovnih mest na področju načrtovanja, operativnega vodenja in poročanja ESG. Administrativni delavec, ki vzpostavlja kakovostne sisteme dokumentiranja, vodi revizijske sledi in podpira poročanje o skladnosti poslovanja, neposredno prispeva k sposobnosti podjetja, da ohrani svoje najpomembnejše stranke.

Za vse zaposlene ESG povečuje dolgoročno relevantnost njihovih kompetenc. Sektor se ne vrača nazaj. Cilji zmanjševanja emisij, digitalno poročanje, varnostni standardi in zahteve po preglednosti dobavnih verig bodo tudi v prihodnje usmerjali razvoj panoge. Zaposleni, ki kompetence ESG razvijajo že danes, vlagajo v svojo zaposljivost v naslednjih petih do desetih letih, ne le do naslednjega letnega razgovora ali ocenjevanja uspešnosti.

Tveganje obstaja tudi na drugi strani. Zaposleni, ki svojih kompetenc ne posodablajo, bodo težje konkurirali za delovna mesta, izpolnjevali pričakovanja delodajalcev ali prevzemali nove odgovornosti. ESG ni grožnja izkušnim zaposlenim. Gre za okvir, ki nagraduje praktično znanje, dosledno ravnanje in zanesljivo delo. To pa so lastnosti, ki jih izkušeni zaposleni že imajo – če so ustrezno dokumentirane, prepoznane in povezane z jezikom ter pričakovanji, ki jih imajo danes stranke.

PRVI PRAKTIČNI KORAKI

Kompetence ESG se ne razvijejo z enim samim usposabljanjem. Gradijo se skozi majhne, dosledne odločitve pri vsakodnevnom delu. Najučinkovitejši pristop je, da začnemo z ozko opredeljenim področjem ESG, ki je povezano z našim delovnim mestom, nato pa znanje in kompetence postopoma nadgrajujemo.

30-dnevni načrt za začetek

- **1. teden:** izberite eno področje ESG, ki je že del vašega dela (poraba goriva, poročanje o varnosti, dokumentacija, ravnanje z odpadki, načrtovanje). Preberite interni postopek podjetja, ki ga ureja, tudi če menite, da ga že poznate.
- **2. teden:** cel teden dosledno beležite podatke. Pri morebitnih odstopanjih bodite iskreni – prav ta pogosto predstavljajo najbolj uporabne informacije.
- **3. teden:** prepoznajte eno konkretno izboljšavo: drugačno vozniško navado, natančnejše vodenje evidenc, krajšo pot ali boljši način ločevanja odpadkov. O njej se pogovorite s sodelavcem ali nadrejenim.
- **4. teden:** izbrano izboljšavo dosledno izvajajte in spremljajte rezultate. Če se izkaže za učinkovito, jo predstavite tudi drugim članom ekipe. Če ne deluje, poskusite ugotoviti razlog, preden preidete na naslednjo izboljšavo.

Tovrstna štiritedenska rutina je pogosto bolj koristna kot enodnevno usposabljanje. Hkrati spodbuja merljive spremembe v vedenju in načinu dela, ki jih lahko revizorji in stranke podjetja vse pogosteje tudi preverjajo.

Kontrolni seznam za samooceno

Ta kontrolni seznam uporabite po branju priročnika ali po zaključku povezanega usposabljanja. Posamezno trditev označite le, če jo lahko iskreno razložite sodelavcu.

✓ ✗	• Znam pojasniti, kaj pomeni ESG v transportu in logistiki.
✓ ✗	• Iz svojega dela znam navesti vsaj en primer okoljskega, družbenega in upravljaljskega vidika ESG.
✓ ✗	• Razumem, zakaj poraba goriva, prevoženi kilometri, varnostni incidenti in evidence usposabljanj predstavljajo podatke ESG.
✓ ✗	• Poznam vsaj en postopek na področju ESG v svojem delovnem okolju, ki bi ga moral izvajati bolj dosledno.
✓ ✗	• Znam prepoznati vsaj eno praktično izboljšavo na področju ESG, ki jo lahko uvedem v naslednjem mesecu.
✓ ✗	• Razumem, kako so kompetence ESG povezane z mojo zaposljivostjo in kariernim razvojem.

Slovar izrazov

Preproste razlage izrazov, uporabljenih v tem priročniku

ESG: okoljski, družbeni in upravljavski vidiki poslovanja (*Environmental, Social and Governance*). Okvir za merjenje in poročanje o tem, kako podjetje upravlja svoj vpliv na okolje, zaposlene, skupnosti ter notranje procese in etično ravnanje.

Zeleni transport: prevoz blaga ali ljudi na način, ki zmanjšuje vpliv na okolje. Vključuje čistejša vozila, manjšo porabo goriva, boljše načrtovanje poti in nižje emisije v celotni dobavni verigi.

Evropski zeleni dogovor: strategija Evropske unije za doseganje podnebne nevtralnosti do leta 2050. Določa cilje za zmanjševanje emisij v prometu, energetiki, industriji in kmetijstvu.

Strategija EU za mobilnost: strategija EU za trajnostno in pametno mobilnost, ki med drugim predvideva 30 milijonov vozil brez emisij in 80.000 tovornjakov brez emisij do leta 2030, brezpapirni tovorni promet do leta 2030 ter 90-odstotno zmanjšanje emisij do leta 2050.

Taksonomija EU: klasifikacijski sistem, ki določa merila za gospodarske dejavnosti, ki se po zakonodaji EU štejejo za okoljsko trajnostne.

CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*): direktiva EU o poročanju podjetij glede trajnostnosti. Od podjetij nad določenimi pragovi zahteva poročanje o uspešnosti na področju ESG v skladu z Evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti (ESRS). Obseg uporabe in časovnice so bile prilagojene s paketom poenostavitev Omnibus leta 2025.

ESRS (*European Sustainability Reporting Standards*): Evropski standardi poročanja o trajnostnosti, ki jih podjetja uporabljajo za poročanje v skladu s CSRD.

Razogljičenje: zmanjševanje odvisnosti od fosilnih goriv ter zmanjševanje emisij CO₂ in drugih toplogrednih plinov. V transportu to vključuje elektrifikacijo, učinkovito rabo goriva, ekovožnjo in načrtovanje poti.

Emisije obsega 1, 2 in 3: razvrstitev emisij glede na njihov vir. Obseg 1 zajema neposredne emisije iz vozil in objektov v lasti podjetja, obseg 2 posredne emisije iz kupljene energije, obseg 3 pa vse druge posredne emisije v dobavni verigi, ki so pogosto največji delež emisij pri logističnih naročnikih.

KPI (*Key Performance Indicator*): ključni kazalnik uspešnosti. Merljiva vrednost za spremljanje uspešnosti. Na področju ESG so to na primer poraba goriva na kilometer, emisije CO₂ na pošiljko, število incidentov na 100.000 kilometrov, število ur usposabljanja na zaposlenega ali stopnja skladnosti poslovanja.

EQF (*European Qualifications Framework*): Evropsko ogrodje kvalifikacij. Sistem EU, ki omogoča primerjavo kvalifikacij s področja izobraževanja in poklicnega usposabljanja med državami na skupni lestvici osmih ravni.

eCMR: elektronska različica mednarodnega tovarnega lista za cestni promet. Nadomešča papirni CMR in je eno od praktičnih orodij za doseganje cilja EU glede brezpapirnega tovarnega prometa do leta 2030.

PIU (poklicno izobraževanje in usposabljanje, angl. *VET*): izobraževalni programi, namenjeni pripravi posameznikov za opravljanje konkretnih poklicev in delovnih nalog.

SEE-GLSKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS**ZELENI TRANSPORT
IZBOLJŠUJE MOJE
ZAPOSLITVENE MOŽNOSTI**

Viri in orodja

Kategorija	Vir	Namen uporabe	Vir / URL povezava	Opombe	Strošek
SEE-GL	Spletna stran projekta SEE-GL in celotna zbirka gradiv, vključno s kurikulumom PIU, e-učnim sistemom in dokumentom Priporočila za vključevanje ESG v politike.	Osrednji vir za projektne rezultate in kontakte partnerjev.	https://esg-logistic.eu/resources/	Prosto dostopno	Brezplačno
Emisije in gorivo	Kalkulator emisij EcoTransit; podatkovna zbirka ODYSSEE-MURE; statistična poročila ACEA.	Izračun emisij CO ₂ , primerjalni podatki o energetske učinkovitosti in statistika voznih parkov.	ecotransit.org ; odyssee-mure.eu ; acea.auto	Zanesljivi viri iz panoge	Brezplačno
Politike EU	EU politike in kompetence: GD MOVE (mobilnost), GD FISMA (trajnostne finance), EFRAG (ESRS), Cedefop, ETF (Zahodni Balkan)	Osrednji viri za politike EU ter podatke o kompetencah in trgu dela.	transport.ec.europa.eu ; finance.ec.europa.eu ; efrag.org ; cedefop.europa.eu ; etf.europa.eu	Uradni organi EU	Brezplačno
Notranja orodja podjetja za začetek	Sistemi za upravljanje voznega parka, prenos podatkov iz tahografov, evidence varnostnih incidentov, evidence usposabljanj, carinska dokumentacija, vprašalniki za dobavitelje	Orodja uporabljajte dosledno in podatke vedno beležite na enak način. Prvi korak običajno ni nakup novega sistema.	Obstoječa interna orodja	Že v uporabi – preverite pri operativni ekipi.	Brez dodatnih stroškov

Predlagan prvi osebni korak

Izberite eno področje ESG, ki je povezano z vašim delom. Seznanite se s postopki, ki veljajo na tem področju. En mesec dosledno beležite ustrezne podatke. Izvedite eno izboljšavo. O njej se pogovorite s sodelavcem. Nato postopek ponovite na drugem področju.

Literatura

Politike in zakonodaja EU

- Evropska komisija – Evropski zeleni dogovor.
https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- Evropska komisija – Strategija za trajnostno in pametno mobilnost.
https://transport.ec.europa.eu/transport-themes/mobility-strategy_en
- Evropska komisija – Poročanje podjetij o trajnostnosti (CSRD).
https://finance.ec.europa.eu/financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
- Evropska komisija – Taksonomija EU za trajnostne dejavnosti.
https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en
- EUR-Lex – Strategija za trajnostno in pametno mobilnost, COM(2020) 789 final.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0789>

CSRD in poenostavitve v okviru svežnja Omnibus (2025)

- Akin Gump – Povzetek: Poenostavitev poročanja EU o trajnostnosti.
<https://www.akingump.com/en/insights/alerts/summary-simplification-of-eu-sustainability-reporting>
- Crowell & Moring – Prenova poročanja EU o trajnostnosti: ključne posodobitve iz direktive Omnibus I.
<https://www.crowell.com/en/insights/client-alerts/eu-sustainability-reporting-revamp-key-updates-to-the-csrd-and-the-cs3d-from-the-omnibus-i-directive>
- ERM – Posodobitev predpisov EU s področja trajnostnosti: CSRD in CSDDD.
<https://www.sustainability.com/insights/eu-regulations-update-csrd-and-csddd-close-to-the-finish-line/>
- CSE – Poročanje EU o trajnostnosti 2025: kaj se spreminja in kako se pripraviti.
<https://cse-net.org/eu-sustainability-reporting-changes-2025/>

Ekovožnja in učinkovita raba goriva

- ODYSSEE-MURE – Ekovožnja in emisije CO₂: pobude za pametno oziroma sodobno vožnjo.
<https://www.odyssee-mure.eu/publications/policy-brief/eco-driving-fuel-reduction.html>
- Girtelka Group / Logistics Business – Ekovožnja v evropskem sektorju cestnega tovornega prometa.
<https://logisticsbusiness.com/transport-distribution/lorries-vans-trailers/eco-driving-in-europes-trucking-sector/>
- American Transportation Research Institute – Trajnostne vozne prakse, 1. del: vloga voznikov tovornjakov pri trajnostnosti.
<https://truckingresearch.org/sustainable-driving-practices/>

Kompetence, zaposlovanje in zeleni prehod

- Cedefop – Poklicno izobraževanje in usposabljanje ter zeleni prehod.
<https://www.cedefop.europa.eu/en/press-releases/green-transition-vocational-education-and-training-can-provide-skills-needed-greening-european-jobs>
- Cedefop – Program: zelene kompetence in zelena delovna mesta (časovnica politik poklicnega izobraževanja in usposabljanja).
<https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/timeline-vet-policies-europe/search/43323>
- Evropski podnebni pakt – Zelene kompetence.
https://climate-pact.europa.eu/priority-topics/green-skills_en
- Evropska fundacija za usposabljanje (ETF) – Zelene kompetence.
<https://www.etf.europa.eu/en/what-we-do/green-skills>
- ETF – Raziskava o delovnih mestih in kompetencah na Zahodnem Balkanu.
<https://etf.europa.eu/en/news-and-events/news/etf-survey-jobs-skills-western-balkans-highlights-digital-training-gap>
- UNESCO-UNEVOC – Nove zelene kvalifikacije in kompetence v Evropi.
<https://atlas.unevoc.unesco.org/europe-greening>
- CSE – Vrzel v zelenih kompetencah v Evropi: ključni izziv za trajnostnost.
<https://cse-net.org/the-green-skills-gap-in-europe-a-critical-challenge-for-sustainability/>
- Lune Climate – Ali lahko ESG pomaga zapolniti kadrovske vrzeli v logistiki?
<https://lune.co/blog/can-esg-help-plug-the-logistics-talent-gap>
- Eco-Business – Vrzel v kompetencah ESG, o kateri skoraj nihče ne govori.
<https://www.eco-business.com/opinion/the-esg-skills-gap-nobodys-talking-about/>

Trg dela na Zahodnem Balkanu

- OECD – Preglednica gospodarske konvergence za Zahodni Balkan 2025 (področje kompetenc).
https://www.oecd.org/en/publications/economic-convergence-scoreboard-for-the-western-balkans-2025_bc0babf3-en/full-report/skills-cluster_92fcced8.html
- OECD – Pregled konkurenčnosti Zahodnega Balkana: pregled področja zaposlovanja.
<https://westernbalkans-competitiveness.oecd.org/dimensions/EMPLOYMENT>
- Svetovna banka – Trendi na trgu dela na Zahodnem Balkanu.
<https://wiiw.ac.at/western-balkans-labor-market-trends-2020-dlp-5300.pdf>

Projekt SEE-GL

- SEE-GL – Skills and Employment Enhancement in Green Logistics, spletna stran projekta.
<https://esg-logistic.eu>
- SEE-GL – O projektu.
<https://esg-logistic.eu/about/>
- SEE-GL – Viri (program poklicnega izobraževanja in usposabljanja, e-učenje, dokument s priporočili za oblikovanje politik).
<https://esg-logistic.eu/resources/>

SEE-GL
SKILLS AND EMPLOYMENT
ENHANCEMENT IN GREEN LOGISTICS

ZELENI TRANSPORT

izboljšuje moje zaposlitvene možnosti

Konzorcij SEE-GL · esg-logicistic.eu

PUČKO OTVORENO
UČILIŠTE AMC
Nova Gradiška

PANNONIA
CONSULTING

Co-funded by
the European Union

*Financira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča avtorja(-ev) in ne odražajo
nujno stališč Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA).
Niti Evropska unija niti EACEA ne moreta biti odgovorni zanje.*